

A Magyar Köztársaság nevében!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Lajer Zsolt ügyvéd (1054 Budapest, Széchenyi rkp. 8.) által képviselt (.....) felperesnek a dr. Bencző Ákos ügyvéd (4026 Debrecen, Bethlen u. 10-12. A. épület I/1.) által képviselt (.....) alperes elleni kölcsön megfizetése iránti perében a Fővárosi Bíróság 2008. január 25-én kelt 15.G.41.021/2007/6. számú ítélete ellen az alperes fellebbezése folytán - nyilvános tárgyaláson - meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 760.800 (hétszázhatvanezer-nyolcszáz) forint+ áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Felperes, a 2002. december 3-án kelt szerződés alapján 32.414.336 forint kölcsönt nyújtott alperesnek a kölcsön napi kinnlévő összege után az MNB által közzétett jegybanki alapkamatnak megfelelő hat havi kamatperiódusonként fizetendő éves kamat mellett. A kölcsön összegét alperes rendelkezésre bocsátást követő harmadik naptári év utolsó napjáig tartozott visszafizetni. A szerződésben nem szabályozott kérdésekre a Polgári Törvénykönyv szabályait rendelték alkalmazni.

Felperes 2002. december 3-án a 32.414.336 forintot az alperes számlájára átutalta.

Alperes 2003. február 6-án 6.500.000 forint kölcsönt törlesztett, ezt követően nem teljesített.

Felperes 2007. március 28-án kelt, alperesnek 2007. március 30-án kézbesített levelével alperest 2007. március 12-i értéknappal számított 44.054.371 forint lejárt tartozása megfizetésére szólította fel azzal, a jelen fizetési felszólítás a késedelmi kamatokat is lejárttá teszi, így az alperes újabb késedelembe esése esetén az eredeti tőketartozás késedelmi kamatokkal növelt összegére köteles késedelmi kamatot fizetni.

Alperes 2007. április 25-i keltezésű levelében vitatta a kölcsönszerződés érvényes létrejöttét, tartozása fennálltát.

Felperes 2007. június 25-én előterjesztett keresetében alperest 44.054.371 forint és ennek 2007. március 31-től számított törvényes mértékű késedelmi kamata és perköltség megfizetésére kérte kötelezni a 2002. december 3-án létrejött kölcsönszerződés alapján. Előadta, alperes a rendelkezésére bocsátott összegből csupán 6.500.000 forintot fizetett vissza, a hátralékos 25.914.336 forint tőkét és kamatait felszólítás ellenére sem teljesítette, tartozása fennálltát „tagadta”. Utalt arra, a felszólításban a Ptk. 298.§ b) pontja szerint a felszólítás átvételéig, 2007. március 30-ig esedékessé vált kamatokat lejárttá tették, ezáltal jogosulttá váltak a kézbesítést követő naptól a kamatok és az eredeti tőkeösszeg együttes követelésére. A keresetlevélhez mellékelte a kölcsönszerződést, a kölcsönösszeg rendelkezésre bocsátását és a törlesztést igazoló bankszámla kivonatokat, a fizetési felszólítást és az alperes válaszelevelét.

Az elsőfokú bíróság a per első, 2007. december 5. napjára kitűzött tárgyalására alperest a keresetlevél és mellékletei megküldésével azzal idézte, a keresetre 15 nap alatt, de legkésőbb a tárgyaláson nyilatkoznia kell és elő kell adnia a védekezésének alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékait, az ügyre vonatkozó okiratait pedig be is kell mutatnia. Az idézés tartalmazta azt is, a fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait - a perállása szerint - a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni. Ha a fél tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével alapos ok nélkül késlekedik és e kötelezettségének felhívás ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevétele nélkül határozhat (Pp. 141.§ (2) és (6) bekezdés).

Alperes az idézést 2007. július 20-án átvette.

Ezt követően az elsőfokú bíróság a tárgyalás időpontját 2008. január 25. napjára megváltoztatta, az új határnapról szóló értesítés alperes részére 2007. szeptember 7-én kézbesítésre került.

Alperes ellenkérelmet, védekezést nem terjesztett elő.

Felperes 2007. december 20-án keresetét pontosító előkészítő iratot nyújtott be, melyben keresetét 40.168.198 forint és járulékaira leszállította a csatolt kamatkimutatásban kimunkáltaknak megfelelően.

A tárgyaláson alperes szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg. A jelenlévő felperes keresetét és annak indokolását az alperessel közölt keresetlevél tartalma szerint tartotta fenn, a „keresetpontosítást” visszavonta.

Az elsőfokú bíróság tárgyaláson meghozott 15.G.41.021/2007/6. számú ítéletével a keresetnek helyt adva kötelezte alperest 44.054.371 forint és ennek 2007. március 1-jétől a kifizetésig járó az adott naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt összegével megegyező mértékű késedelmi kamata, valamint 2.421.600 forint perköltség megfizetésére. Az ítélet indokolásában kifejtette, felperes a keresete jogalapját,összepszerűségét okiratokkal igazolta, bizonyította, mindezekkel szemben alperes felhívás ellenére védekezést nem terjesztett elő, a keresetlevélben írtakat nem tette vitássá, e körülmény a Pp. 206.§ (2) bekezdése alapján a terhére volt értékelendő.

A Ptk. 523.§ (I) bekezdése értelmében köteles a kölcsönt visszafizetni, s tekintve a kölcsön összegének megfizetésével késedelembe esett, ezért a Ptk. 301/A.§ alapján késedelmi kamatfizetési kötelezettség is terheli.

Az ítélettel szemben alperes fellebbezett jogi képviselő útján. Az ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt. Előadta, az elsőfokú bíróságnak a felperes által csatolt, tartozást vitató levelének ismeretében az első tárgyaláson fel kellett volna hívnia bizonyítékai előterjesztésére, a Pp. 141.§ (6) bekezdése alkalmazásának lehetőségére. Hivatkozott a Pp. 136/B.§ (2) bekezdésében írtakra is azzal, hogy az elsőfokú bíróság elmulasztotta részére kézbesíteni a felperes 2007. december 20-án előterjesztett beadványát, nem biztosított lehetőséget e vonatkozásban a nyilatkozattételre. Sérelmezte, a beadványt nem ismerhette meg, a jegyzőkönyvben a visszavonása rögzítésére úgy került sor, a tartalmát az elsőfokú bíróság feltűntette volna. E körben utalt a BH1992.341. számú eseti döntésre, miszerint a keresetváltoztatást a szabályszerű idézés ellenére távolmaradt alperessel közölni kell. Hivatkozott a BDT2000.290. szám alatt közzétett jogesetre is, melyből azt a

következtetést vont le, a bíróság részéről két felhívásra van szükség, először, amikor a bíróság figyelmezteti a feleket a Pp. 141.§ (2) bekezdésében foglalt kötelezettségükre, másodszor pedig, amikor a bíróság e kötelezettség teljesítésére hívja fel a feleket. Állította, az elsőfokú bíróság nem tett eleget ezen kötelezettségének. Kitért arra, az ítélet jogszabálysértő is. Előadta, a 44.054.371 forint és a 25.914.336 forint közötti különbséget a kamatok felperes általi feltőkésítéséből ered. Hangsúlyozta, a lejárt kamatok után az adós további kamatot csak a felek kifejezett megállapodása alapján tartozik fizetni. (BDT2004. 914., BH1998.495.) A kölcsönszerződés kamatos kamat kikötésére rendelkezést nem tartalmaz, ennek ellenére felperes követelése jogalapjaként a Ptk. 298.§ b) pontját jelölte meg, marasztalása súlyosan jogsértő.

Felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását, alperes perköltségben marasztalását kérte. Vitatta, az elsőfokú bíróság lényeges eljárási szabályt sértett volna. Az alperes ugyanis a keresetről több hónappal a tárgyalást megelőzően értesült, mégsem tett nyilatkozatot, a tárgyaláson nem jelent meg, nem képviseltette magát. A tárgyalás a Pp. 135.§ (1) bekezdése értelmében elmulasztottnak tekintendő, a mulasztás jogkövetkezményei a Pp. 105.§ (2) bekezdése szerint a törvény erejénél fogva beállnak. Így a Pp. 135.§ (3) bekezdése értelmében az alperes mulasztását úgy kellett tekinteni, a kereset teljesítését nem ellenzi, a tényállítás valóságát nem vonja kétségbe. Az ítélet pedig nem alapszik olyan új tényen, okiraton, amely alperessel ne került volna közlésre, az elsőfokú bíróság a jogszabályoknak megfelelően járt el. Hangsúlyozta, az alperessel nem közölt beadványa elő nem terjesztettnek tekintendő, mivel azt visszavonta, a visszavonásnak akadálya nem volt. Visszavonás hiányában nincs jelentősége, hogy annak tartalmáról alperes nem értesült, nyilatkozatot nem tett. Több eseti döntésre utalva vitatta továbbá alperes kamatszámításra vonatkozóan kifejtett álláspontját, kiemelve, a kölcsönszerződés esetén az ügyleti kamat tőkésedik, ha azt az esedékességkor nem fizetik meg, „lejárt és esedékes ügyleti kamat olyan önálló pénzkövetelésnek tekinthető, amely után a hitelező pénzintézet késedelmi kamat igényt érvényesíthet” (Legfelsőbb Bíróság a Pf.VI.22.087/1994/3.). Arra az esetre, ezen álláspontot a Fővárosi Ítéltábla nem osztaná, a „25.914.336 forint tőketartozás tekintetében a részjogerő beálltát” kérte megállapítani.

A fellebbezés az alábbiakra tekintettel megalapozatlan.

A Pp. 3.§ (3) bekezdése akként rendelkezik, a jogvita eldöntéséhez szükséges bizonyítékok rendelkezésre bocsátása - ha törvény eltérően nem rendelkezik - a feleket terheli.

A Pp. 126.§ (3) bekezdése kimondja, a feleket az idézésben fel kell hívni, hogy az ügyre vonatkozó okiratokat a tárgyalásra hozzák magukkal, az alperest pedig arra is

figyelmeztetni kell, hogy a kereseti kérelemre legkésőbb a tárgyaláson nyilatkoznia kell, s elő kell adnia a védekezésének alapjául szolgáló tényeket és ezek bizonyítékait, az ügyre vonatkozó okiratait pedig be is kell mutatnia.

A Pp. 141.§ (1) bekezdése értelmében, ha a bíróság az ügyet érdemben tárgyalja, s ha a tényállás már az első tárgyaláson kideríthető, nyomban érdemben határoz.

A (2) bekezdés szerint, ha a tényállás megállapításához szükséges, akkor a bíróság a feleket felhívja nyilatkozataik megtételére, és bizonyítási eljárást folytat le. A fél köteles a tényállításait, nyilatkozatait, bizonyítékait - a per állása szerint - a gondos és az eljárást elősegítő pervitelnek megfelelő időben előadni, illetve előterjeszteni.

A (6) bekezdés kimondja, ha a felek valamelyike tényállításának, nyilatkozatának előadásával, bizonyítékainak előterjesztésével - a (2) bekezdésben írt kötelezettsége ellenére - alapos ok nélkül késlekedik, és e kötelezettségének a bíróság felhívása ellenére sem tesz eleget, a bíróság a fél előadásának, előterjesztésének bevétele nélkül határoz, kivéve, ha álláspontja szerint a fél előadásának, előterjesztésének bevétele a per befejezését nem késlelteti.

A Pp. 206.§ (1) bekezdése értelmében a bíróság a tényállást a felek előadásának és bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A (2) bekezdés továbbá kimondja, a per adataival egybevetett mérlegelés alapján a bíróság azt is meggyőződése szerint ítéli meg, milyen jelentőséget kell tulajdonítani annak, ha a személyes megjelenésre idézett fél nem jelent meg, vagy a fél vagy képviselője valamely felhívásnak nem tett eleget.

A Pp. 235.§ (1) bekezdése akként rendelkezik, a fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, hogy az - elbírálása estén - reá kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A fellebbezésben új tény állítására, illetve új bizonyítékok előadására, vagy az elsőfokú bíróság által mellőzött bizonyítás indítványozására akkor is sor kerülhet, ha az az elsőfokú határozat jogszabálysértő voltának alátámasztására irányul, a 141.§ (6) bekezdésében foglaltakat azonban ebben az esetben is alkalmazni kell.

Az adott ügyben felperes keresetében kölcsönjogviszonyból eredő igényt (tőkeösszeget, ügyleti kamatot és késedelmi kamatot) érvényesített alperessel szemben, s keresetéhez követelése jogalapja,összepszerúsége igazolására okiratokat csatolt.

Az iratokból megállapíthatóan alperes a per első tárgyalására szóló idézéssel együtt a keresetlevelet és mellékleteit 2007. július 20-án átvette, s az elsőfokú eljárásban

az idézésben foglalt felhívás ellenére a tárgyalás 2008. január 15-i napjáig védekezést, bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, a keresetre nyilatkozatot egyáltalán nem tett, a tárgyaláson nem jelent meg, és magát meghatalmazottal sem képviseltette. Mindezen mulasztását utóbb sem mentette ki. E mulasztásán pedig a vele szembeni közlés előtt visszavont, s így módon hatálytalan keresetpontosítás sem változtat.

Mindezek alapján azt kellett megállapítani, ilyen tényállás mellett nem sértett eljárási szabályt az elsőfokú bíróság, amikor a rendelkezésére álló, a kereseti kérelmet alátámasztó adatok, okiratok alapján az első tárgyaláson határozatot hozott.

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a keresethez mellékelt, alperessel közölt és általa vitássá nem tett okiratokat, mint bizonyítékokat okszerűen mérlegelte, a tényállást azok alapján helyesen állapította meg, és abból levont jogi következtetése is helytálló.

Alperes a védekezését a másodfokú eljárásban adta elő, csupán a fellebbezésében vitatta először a tőkésített kamatigényt. Ezen új hivatkozás azonban a Pp. 235.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint már nem volt figyelembe vehető. Az alperes a védekezését, tényállításait, bizonyítékai előterjesztését az első fokú eljárásban elmulasztotta, mulasztását nem indokolta, ezért azon tényállításait, amelyeket az első fokú eljárásban meg sem próbált érvényesíteni, a másodfokú eljárásban nem hozhatja fel, - így foglalt állást a Legfelsőbb Bíróság is a BH.2003.204. szám alatt közzétett döntésében -, a fellebbezés ezért sem vezethetett eredményre.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a peresztes alperest a felperes 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2009. július 3.

. Rózsa Éva s.k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s.k.
előadó bíró

. Felker László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Sárközi Veronika
bíróági ügyintéző